

menn hava tosað við meg umborð, og summir hava skrivað nakað, sum eg yvirhøvur aldri havi sagt. Kristiligt Dagblað, sum Dimma tekur til, havi eg yvirhøvur aldri tosað við. Men hetta hevur tikið mær nógv, so eg eri sjúk enn, og so mikið hevur tað gjørt, at eg søki ikki til Føroyar. Annars hevði kona mín nú jattað at farið við nú. Men soleiðis, sum eg nú av órættum eri vordin til skemdar, er tað ivaleyst, at eg fari ikki, og eg havi skrivað til biskups, at hann ikki heldur -kal senda meg til at vikarera. Men hetta hevur sjálvandi tikið mær nógv, av tí at tað nú var ynski mitt at fara til Føroyar og brúka tey seinasta árin til at arbeiða fyri Føroyar. Tað er spilt nú.

Kona mín sigur, at eg ikki átti at hava givið uppat, men tað havi eg nú gjørt. Greinin í Dimmu, og tónin í henni visir mær tyðiliga, at tað er ein stórur flokkur, sum ikki vil hava meg, og so lati eg vera.

Seinasta ferð Gudmundar í Føroyum

Seinasta ferð Gudmundar Bruun í Føroyum varð í 1956. Hesa ferð varð konan, Edel Bruun, við. Hon hevði verið sjúk og var tí illa til fots.

Hetta summaríð var eg ferð í París. Á vegnum heimaftur fór eg til Hesselager at vitja hjá Gudmundi Bruun sum so ofta. Hann gleddi seg til at koma til Føroyar. Eg skuldi fara heim við Tjaldinum, áðrenn tey fóru.

Her skal sigast frá einum dømi um Gudmundsa trúskap. Mamma mín var illa sjúk í 12 ár. Vit tosaðu um, hvussu nú mundi vita við heima. Tá ið eg komi um-

borð á Tjaldur, liggur bræv til mín á koyggjuni frá Gudmundi. Tá eg varð farin úr Hesselager, hevði hann fingið bræv frá pápa, sum segði frá livimátanum hjá mammu. Tí vildi Gudmundur, at eg skuldi fáa at vita, hvussu til stóð, áðrenn eg kom heim. Hetta kann ein kalla trúskap av tí gamla slagnum.

Vildi halda føðingardagin í føðibygðini

Hetta árið, 1956, 18. august, fylti Gudmundur 65 ár. Hann vildi so fegin halda føðingardag sín í føðibygð sínari, Miðvági. Men konan, Edel, tosaði hann frá hesum. Hon helt, at biskupurin fór ikki at geva loyvi til longri summarfrí. Tey fóru so avstað til ásettu tíðina.

Hetta var ein óeydnisferð. Tjaldur kom út í ringasta ódnarveður. Gudmundur var so óheppin at detta og bróta báðar handliðmar.

Iðin brævskrivari

Gudmundur var iðin brævskrivari. Nógv fekk hann á skaftið, meðan hann sat langt út á náttina og skrivaði.

Seinasta prædikan

Fyrsta sunnudag í advent, 2. desember 1956, hevði Gudmundur, próstur, sum vanligt gudstænastu í Hesselager kirkju. Seinnapartin sama dag talaði hann eisini í embætissorindum. Um kvöldið fór hann til Keypmannahavnar, tí hann skuldi fyrripart mánadag, 3. desember, fara til kongs at takka fyri riddarakrossin av fyrsta stigi, sum hann stutt framanundan hevði fingið. Eftir vitjanina hjá kongi fór hann at vitja bróður sín, Sigurd Bruun, í Ny Kong-

ensgade. Stutt eftir, at hann varð komin inn um gáttina, kendi hann seg heilt vánaligan. Hann varð beinanvegin fluttur á kommunuhospitalið, men longu áðrenn hann var komin á sjúkrahúsið, andaðist hann.

Familju hansara og øllum hansara mongu vinum kom hetta dátt við, tí sorgarboðini komu so óvæntað. Bert fáar dagar framanundan hevði hann verið á 75 ára veitslu Føroyingafelags og hildið føroyska gudstænastu í Vartov kirkju, vinsælur og fryntligur sum altíð.

Handskrivaða lestrarbók í varðveitslu

Aftaná, at Gudmundur var deyður, fekk eg eina handskrivaða lestrarbók, sum hann hevði skrivað. Kona hansara Edel Bruun sendi mær hana. Bókin er við lestrum frá 1916 - 1918. Harímillum er brúðartalan, Gudmundur helt fyri pápa-beiggja, Jógvani, bónda á Ryggi og Sofíu. Tey vórðu vigd 26. august 1917.

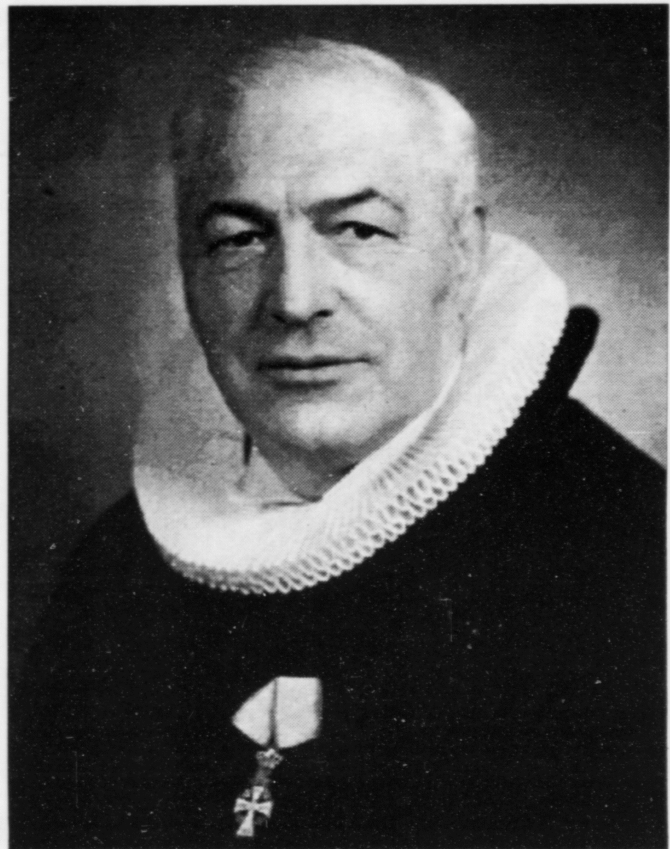
Doypifunturin í Miðvágs kirkju

Gudmundur hevur givið doypifuntin til Miðvágs kirkju. Søguna hjá doypifuntinum skrivaði hann niður og sendi pápa mínum, Heina Joensen. Hon er nú í varðveitslu í prestagarðinum í Miðvági.

Goymir doypifatið til Gásadal kirkju

Kirkjuráðið helt tað gamla doypifatið hóska betur, ið stendur tað doypifatið, ið Gudmundur læt, hjá okkum. Hann segði, at um kirkja nakrantíð varð bygd í Gásadali, skuldi doypifatið latast hagar.

Óprentað handrit

Gudmund Bruun

liggja eftir Bruun

Eftir at Gudmundur Bruun var deyður, skrivaði kona hansara Edel Bruun til mín, at eftir Gudmund Bruun lá m.a. ein tyding til føroyskt: »Kristi eftirfylging«, eftir týska prestin Thomas A. Kempis. Hon spurdi, um eg helt, at okkurt føroyskt forlag vildi geva tað út. Eg tosaði við forløg, ið vóru sinnaði at geva bókina út, men tíðan verri doyði Edel Bruun, uttan at eg fekk fatur á tydingini.

Nú ein dagin, eg tosaði við Hjördis, segði hon mær, at dóttir Borghildar, Ida, helt seg hava funnið hesa tydingina millum onnur skjól, ið lógu eftir mammu hennara.

30 stílabøkur liggja hjá P.M. Rasmussen, prest

Fyri nøkrum árum síðan lat Hjördis meg fáa o.u. 30 stílabøkur, handskrivað skjøl eftir Gudmund Bruun. Hesi skjøl læt eg Petur Martin Rasmussen, prest fáa.

Eitt ediligt og trútt menniskja

Ongantið í lívi mínum havi eg hitt eitt so ediligt og trútt menniskja sum Gudmund Bruun. Hann vildi øllum væl.

Øll tey árin, eg búði í Danmark var eg í flestu frí-

Fatið av doypifuntinum, sum Gudmundur Bruun læt Miðvágs kirkju. Varð kirkja bygd í Gásadali, vildi hann, at fatið fór hagar

tíðum mínum og vitjaði í Hesselager prestagarði hjá Gudmundi Bruun. Ein kendi seg altíð heima hjá hesum ediliga manni og stak fittu familju.

Oyggjaskeggi

minnist Gudmund Bruun

Aftaná deyða Gudmundar skrivaði Christian Matras í Oyggjaskeggja: »At finna tað reinmeinta lyndið, tað álitislyndið, har einki er dult ella hult, tað er ikki manni fyri á hvørjum degi. Gudmundur átti hetta lyndið. Vart tú sjálvur hulin til, sum føroyingar flestir, við hvørt at halda hann vera nóg so opnan, nóg so bersagnan og fram í móti at vera ov mikið góðtrúan, so gleddist tú kortini við, at slíkt lyndið var til, sum ikki grunaði svik«.

Ætt hansara

Gudmundur Bruun átti 3 brøður: Sigurd Bruun, Frits Bruun og Johannes Bruun, sum doyði bert 18 ára gamal. Eisini átti hann eina systur, Elisabeth Bille. Hon varð gift prestinum Bille. Tey báðu í Suðurjútlandi.

Útlendingur og besti føroyingur

Tað er av røttum at undrast á, at Gudmundur Bruun var so kønur í føroyska málinum. Hansara málburður var reinur, mergjaður og vakurt føroyskt mál, sjálvt um hann fór saman við donsku foreldrum sínum úr Føroyum, áðrenn hansara orðabreidd kundi hugast

serliga framkomin. Hann var ikki meira enn 6 ára gamalur, tá tey fluttu til Danmarkar, og hann nam ikki føroyska jørd aftur fyrr enn 20 ár seinni.

Føroysku daddurnar

Men óivað er eitt svarið, at hann alla ta fyrstu tíðina niðri hevði føroyska daddu.

Í »Jól í Føroyum« 1936 skriver Gudmundur Bruun í endurminningum sínum, at javnaldrar hansara á Bornholm ikki vildu hava hann við, tá ið teir spældu. Hann varð hildin uttanfyri. Hann heldur, at hetta stóðst av, at hann var embætissønur, og eisini tí, at hann kom úr Føroyum.

Eina ferð, teir vóru komnir til ilnar, segði Gudmundur við teir: »Bíðið bara til eg verði stórur, tá koma allir føroyingar eftir tykkum við hvalváknum og grindaknivum. Tá verða tit ræddir«. Eftir hetta varð hann eynnevndur »grindahvalurin«.

Hann helt seg nú mest afturat arbeiðsgentu teirra úr Skopun og grannkonuni, ið var úr Havn. J.H. Winther Poulsen, professari, sigur fyri mær frá fadri sínum, at tað var henda skopunargentan, ið átti tókkina fyri, at Gudmundur varðveitti tað føroyska málið. J. H. Winther Poulsen heldur, at hon kann hava verið Hedavig, dóttir Janus í Urðini, sum hevði kónu av Byrginum í Miðvági.

